

حقوق تامين اجتماعى

جلد اول:

پيکاري

مؤلف

دکتر على پور عباس

www.andisheasr.com

نام کتاب: حقوق تامین اجتماعی (جلد اول: بیمه بیکاری)

مؤلف: دکتر علی پورعباس

کتاب آرایی: اکرم پهلوان

ناشر: اندیشه عصر، ۶۶۹۱۴۳۰۱-۶۶۴۲۴۶۱۷

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۵

شابک دوره: ۲-۱۱۹-۴۲۱-۶۰۰-۹۷۸

شابک جلد ۱: ۵-۱۱۸-۴۲۱-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

عنوان و پدید آورنده: حقوق تامین اجتماعی (جلد اول: بیمه بیکاری) / علی پورعباس

مشخصات نشر: تهران؛ اندیشه عصر، ۹۵

مشخصات ظاهری: وزیری

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: تامین اجتماعی -- قوانین و مقررات -- ایران

شابک دوره: ۲-۱۱۹-۴۲۱-۶۰۰-۹۷۸

شابک جلد ۱: ۵-۱۱۸-۴۲۱-۶۰۰-۹۷۸

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ح۷/۴۸ K1۹۰۰

رده بندی دیویی: ۰۳۴۴/۰۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۵۳۰۹۴

مرکز پخش:

انقلاب - خیابان کارگر جنوبی - خیابان روانمهر

بن بست دولتشاهی - پلاک ۱ - واحد ۱

۶۶۴۰۶۲۸۵ - ۶۶۹۵۲۰۷۳

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 فصل اول: کلیات
۱۱	 مبحث اول- بیکاری
۱۱	 گفتار اول: تعریف بیکاری
۱۳	 گفتار دوم: علل و عوامل اساسی بیکاری
۱۶	 گفتار سوم: انواع بیکاری
۲۰	 گفتار چهارم: حق اشتغال و مقابله با بیکاری
۲۲	 بند اول: حق اشتغال و مقابله با بیکاری در قانون اساسی و قوانین داخلی ایران
۳۰	 بند دوم: حمایت از اشتغال و مقابله با بیکاری در اسناد بین المللی
۳۷	 گفتار پنجم: حمایت در برابر بیکاری
۴۱	 مبحث دوم- ماهیت بیمه بیکاری
۴۲	 گفتار اول: بیمه و انواع آن
۴۳	 بند اول: بیمه‌های خصوصی
۴۳	 بند دوم: بیمه‌های اجتماعی
۴۶	 گفتار دوم: انواع طرح‌های مزایای بیکاری
۴۷	 گفتار سوم: تاریخچه طرح‌های مزایای بیکاری
۴۸	 گفتار چهارم: مشمولین مزایای بیکاری
۴۹	 گفتار پنجم: منابع و درآمدهای صندوق‌ها
۴۹	 گفتار ششم: شرایط
۵۰	 گفتار هفتم: مزایا
۵۰	 گفتار هشتم: اداره
۵۱	 گفتار نهم: نظرات مخالف و موافق بیمه بیکاری
۵۱	 بند اول: نظرات مخالفین
۵۲	 بند دوم: نظرات موافقین
۵۳	 گفتار دهم: بررسی مقرری‌های بیکاری در برخی کشورها
۵۳	 بند اول: کانادا

۵۶	بند دوم: ایالات متحده آمریکا
۵۷	بند سوم: آلمان
۵۹	بند چهارم: مصر
۶۰	بند پنجم: شیلی
۶۵	فصل دوم: نظام بیمه بیکاری ایران
۶۷	مبحث اول- تاریخچه بیمه بیکاری ایران
۶۹	مبحث دوم- نظام حقوقی بیمه بیکاری ایران
۶۹	گفتار اول : حدود و شمول قانون (مشمولین و غیرمشمولین)
۷۱	بند اول: کارگران فصلی
۷۲	بند دوم: کارگران با قراردادهای دارای مدت معین و موقت
۸۱	گفتار دوم: صلاحیت استفاده از مقرری بیمه بیکاری
۸۲	بند اول: حداقل مدت پرداخت حق بیمه
۸۲	بند دوم: حداکثر مدت زمان لازم برای اعلام بیکاری
۸۳	بند سوم: الزام به شرکت در دوره های کارآموزی
۸۶	بند چهارم: الزام به پذیرش عمل به هدایت
۸۸	گفتار سوم: نرخ حق بیمه و پرداخت در آن (منابع درآمد صندوق بیمه بیکاری)
۹۰	گفتار چهارم: مقرری بیمه بیکاری و نحوه استفاده از آن
۹۰	بند اول: دوره انتظار
۹۲	بند دوم: مدت دریافت مزایا
۹۸	بند سوم: میزان مقرری بیمه بیکاری
۱۰۱	گفتار پنجم: قطع مقرری بیمه بیکاری
۱۰۳	بند اول: موارد قطع مقرری بیمه بیکاری
۱۰۶	بند دوم: موارد تعلیق مقرری بیمه بیکاری
۱۰۷	گفتار ششم: اجرای قانون
۱۰۹	نتیجه گیری
۱۱۵	منابع و مآخذ

مقدمه

بیکاری یکی از خطرات بزرگی است که به خصوص جوامع در حال توسعه را تهدید می کند و مردم آنها را با فقر و مشکلات معیشتی روبه رو می سازد. بیکاری اثرات جبران ناپذیر اقتصادی و اجتماعی سوء هم بر کلیت جامعه و هم بر زندگی خصوصی افراد وارد می آورد و جامعه و افراد را با مشکلات عدیده مواجه می سازد. قطعاً به همین دلیل است که یکی از عمده ترین اهداف دولت ها در عصر کنونی ایجاد اشتغال و مبارزه است تا بدین ترتیب جامعه را از خطرات بزرگ نجات دهند.

فارغ از علل و عوامل بیکاری، روش های پیشگیری از بیکاری و ایجاد اشتغال و تکلیف دولت به ایجاد اشتغال که عموماً بحث مهم و با ارزشی هستند آنچه در بررسی حاضر از اهمیت برخوردار است حق مردم و شهروندان جامعه برای داشتن تأمین اجتماعی مناسب و درخور حیثیت انسانی آنها در مقابل خطر از دست دادن درآمد و منابع امرار معاش در اثر بیکاری و تکلیف دولت در این زمینه است.

اعلامیه جهانی حقوق بشر وضعیت بیکاری، از نظر دور نداشته و حمایت در برابر بیکاری را در بند ۱ ماده ۲۳ خود حق افراد و تکلیف دولت ها می داند.

قانون اساسی نیز در اصل ۲۹ خود برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بیکاری را حقی همگانی قلمداد می کند و دولت را مکلف می کند طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمت و حمایت مالی فوق العاده را به یک یک افراد کشور تأمین کند.

با توجه به اینکه از دست دادن در اثر بیکاری از خطراتی است که هیچ یک از مؤسسات خصوصی بیمه به دلیل زیان آور بودن حاضر به بیمه نمودن آن نیستند، روش هایی که برای حمایت از درآمد افراد در صورت بیکاری وجود دارد بیمه های اجتماعی و کمک های دولت است که در کشورهای مختلف حسب اقتضاء اعمال و اجرا می شوند.

بیمه بیکاری که موضوع بررسی حاضر است و انواع بیمه های اجتماعی است که به طور دو جانبه از سوی کارگر و کارفرما تأمین مالی می شود و البته اغلب دولت نیز در تأمین مالی آن

مشارکت دارد. این نوع بیمه که اغلب طبق قوانین ملی، اجباری است، طبق قانون کارگرانی می توانند تحت پوشش آن قرار گیرند که بدون میل و اراده بیکار شده‌اند و آماده کار می باشند لیکن از یافتن شغل جدید عاجزند. در کنار این بیمه، دولت‌ها کمک‌هایی برای معشیت افرادی که به دلایلی خارج از مشمول طرح‌اند مقرر و برحسب آزمون‌هایی تحت آزمون وسیع بانوجه به سطح معشیت افراد، پرداخت می کنند و بدین ترتیب درصدد حمایت از درآمد شهروندان و جلوگیری از فقر گسترده می باشند.

در ایران با توجه به الزام اصل ۲۹ قانون اساسی، نظام حمایت از معیشت افراد در صورت بیکاری به صورت بیمه اجتماعی با تصویب قانون بیمه بیکاری به طور آزمایشی در سال ۶۶ برقرار شد. با تصویب قانون مزه ۱۰، نظام بیمه بیکاری در ایران نیز حاکم شد و طبق همان قانون مقرر شد که مشارکت کارگران، در آن اجباری است و از طریق پرداخت حق بیمه از طرف کارفرما، به صورت الزامی، به عمل می آید. مشمولین طرح مزبور کارگران مشمول قانون کار، می باشند که به صورت غیر ارادی بیکار شده‌اند. در جستجوی کار جدید می باشند و تا یافتن کار جدید با اعمال شرایطی از مقرری بیمه بیکاری برخوردار خواهند بود.

در مدت حدود ۱۸ سال اجرای قانون مزبور، مشکلات و نواقصی در اجرای قانون ظاهر شده‌اند و نظام بیمه بیکاری ایران را با چالش‌هایی مواجه ساختند، در مطالعه حاضر که با روش اسنادی (مراجعه به کتب و مقالات داخلی و خارجی و همچنین اسناد مربوطه) صورت گرفته، ضمن بررسی قانون بیمه بیکاری سعی در یافتن محل چالش‌ها و مزبور در قانون و آرایه راه حل‌هایی برای آنها خواهد شد. لیکن قبل از آن، کلیاتی راجع به بیکاری و حمایت در برابر بیکاری و بیمه بیکاری به طور کلی آرایه خواهد شد، در این زمینه به نظام بیکاری برخی کشورها پرداخته می شود. در بررسی قانون ایران نیز مثال‌هایی از کشورهای دیگر حسب مورد آورده می شود تا مجال مقایسه و تطبیق نظام بیمه بیکاری ایران با نظام سایر کشورها فراهم گردد. ضمن اینکه نگاهی به مقوله نامه‌های بین المللی کار و شرایط و اقتضائات آنها خواهیم داشت.